

**ความพึงพอใจของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต
ปีการศึกษา 2554**

**The Satisfaction of Instructors and Students at Rangsit University towards the
Islamic Studies Curriculum Administration in the year 2011**

วิศรุต เลาะวิถี

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ปีการศึกษา 2554 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของอาจารย์ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ปีการศึกษา 2554 โดยจำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ด้านการสอน 3) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ปีการศึกษา 2554 ประชากรที่ใช้คือ อาจารย์และนักศึกษาที่เรียนรายวิชาหลักสูตรอิสลามศึกษาเป็นวิชาเอก วิชาโท และวิชาเลือกเสรี รวมทั้งสิ้น 77 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามสำหรับนักศึกษาและอาจารย์ โดยนำมาหาความเที่ยงภายใน (Internal Consistency) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.96, 0.99 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติที่ผลการศึกษาพบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างเป็นอาจารย์ทั้งหมด 5 คน ส่วนใหญ่จบปริญญาโท ร้อยละ 80 มีประสบการณ์ด้านการสอนเฉลี่ย 4.6 ส่วนนักศึกษาจากจำนวน 72 คน ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาที่เรียนรายวิชาหลักสูตรอิสลามศึกษาเป็นวิชาเอก และวิชาโท ร้อยละ 69.44 2) ระดับความพึงพอใจของอาจารย์ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ปีการศึกษา 2554 โดยรวมอยู่ระดับดี ($X=4.37$, $SD=0.30$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การบริหารทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน ($X=4.51$, $SD=0.27$) 3) ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ปีการศึกษา 2554 โดยรวมอยู่ระดับดี ($X=4.02$, $SD=0.62$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบริหารจัดการเรียนการสอน ($X=4.07$, $SD=0.62$) 4) อาจารย์ที่มีระดับการศึกษาและประสบการณ์ด้านการสอนต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ปีการศึกษา 2554 ไม่แตกต่างกัน และนักศึกษาที่เรียนหลักสูตรอิสลามศึกษาเป็นวิชาเอก วิชาโท กับวิชาเลือกเสรี มีความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ปีการศึกษา 2554 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ดังนั้น การพัฒนาหลักสูตรอิสลามศึกษา ควรบริหารภายใต้การมีส่วนร่วม มีการวางแผนการบริหารหลักสูตรทุกด้าน อย่างเป็นระบบ และควรเพิ่มรายวิชาภาษาอาหรับให้มากขึ้น ทั้งนี้ ควรมีอาจารย์ประจำชาวอาหรับด้วย

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ การบริหารหลักสูตร อิสลามศึกษา

Abstract

The purposes of descriptive research were 1) to determine satisfaction of instructors and students towards administration of Islamic Studies Undergraduate Program for academic year 2011, 2) to compare satisfaction of instructors towards administration of Islamic Studies Undergraduate Program for academic year 2011 as classified according to education level and teaching experiences and 3) to compare satisfaction of students towards administration of Islamic Studies Undergraduate Program for academic year 2011. The subjects were 5 instructors and 72 students. The instrument used was a satisfaction questionnaire for instructors and students. The internal consistency was tested using Cronbach's alpha coefficient at 0.96 and 0.99 respectively. Data were analyzed using descriptive statistics, and t-test. The results of the demographic data showed that almost all instructors hold master degree (80%) and averagely had teaching experiences of 4.6 years. Students were mostly Islamic Studies majors and minors (69.44%). Overall, satisfaction of instructors towards administration of Islamic Studies Undergraduate Program for academic year 2011 were at good level ($X=4.37$, $SD=0.30$). In terms of educational administration and educational resource administration, the average mean score were the highest ($X=4.51$, $SD=0.27$). Students were satisfied with the administration of Islamic Studies Undergraduate Program for academic year 2011 at good level ($X=4.02$, $SD=0.62$). Regarding the educational evaluation, the subjects marked the highest average mean scores of 4.07 ($SD=0.62$). The satisfaction of instructors who had different educational levels and teaching experiences was not different. And satisfaction of Islamic Studies majors and minors, including those studying the courses as free electives, was statistically significantly different ($p<.001$).

The findings recommended that the administration of Islamic Studies Undergraduate Program should be implemented under participation and systematic curriculum planning. And adding some more Arabic courses taught by native speakers in Arabic language was suggested as well.

Keywords: satisfaction, curriculum administration, Islamic studies

1. บทนำ

หัวใจของการปฏิรูปการศึกษาคือ การปฏิรูปการเรียนรู้ หัวใจของการปฏิรูปการเรียนรู้คือ การปฏิรูปจากการยึดวิชาเป็นตัวตั้ง มาเป็นยึดมนุษย์หรือผู้เรียนเป็นตัวตั้ง หรือที่เรียกว่า ผู้เรียนสำคัญที่สุด ดังนั้น มนุษย์ควรเรียนรู้ในสถานการณ์จริง (ประเวศ วะสี, 2543 : ก)

สภาพการเรียนการสอนท่ามกลางภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ ความผันผวนทางการเมือง ความบกพร่องทางวัฒนธรรมและศีลธรรม ความพ่ายแพ้ในสนามแข่งขันที่ต้องวัดด้วยคุณภาพและสมรรถภาพในปัจจุบัน ทำให้สังคมไทยเริ่มต้นตัวที่จะติดตามการเปลี่ยนแปลงประเทศชาติ เสี่ยงเรียกร้องให้มีการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาเพิ่มมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจากการเรียนการสอน ยังไม่มีคุณภาพเป็นที่น่าพอใจ คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ (2543 : 6) กล่าวว่า กระบวนการเรียนการสอนส่วนใหญ่ ยังเป็นพฤติกรรมจำเจ และพฤติกรรมถ่ายทอดคัดส่วนการฝึกปฏิบัติ การฝึกคิด และการอบรมบ่มนิสัย ยังมีน้อยกว่าการท่องบ่นเนื้อหา ผู้เรียนเคยชินต่อการทำตามและเชื่อฟัง เช่นเดียวกับ ศาสตราจารย์ นายแพทย์ประเวศ วะสี (2539 : 13) ได้กล่าวในการปฏิรูปการศึกษาไทยว่า “การศึกษาทุกวันนี้ เป็นการถ่ายทอดความรู้ และการท่องจำเนื้อหาวิชา เพื่อตอบข้อสอบปรนัยเป็นสำคัญ จึงควรลดการเรียนในห้องเรียนลง ฝึกทักษะการเผชิญและการแก้ไขปัญหาจากสถานการณ์”

ในปีการศึกษา 2550 มหาวิทยาลัยรังสิต ได้เปิดสอนหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา

อิสลามศึกษาขึ้น ภายใต้หลักสูตรอิสลามศึกษา พ.ศ. 2550 มีกรอบแนวคิดของหลักสูตรประกอบด้วย ปรัชญา และ/หรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตร วัตถุประสงค์ คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาการคัดเลือกผู้เข้าศึกษา ระบบการศึกษา ระยะเวลาการศึกษา การลงทะเบียนเรียน การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา การบริหารหลักสูตร จึงเป็นตัวขับเคลื่อนสำคัญของการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย จากการศึกษาของ พอเพ็ญ ไกรนราและคณะ (2551) ศึกษาประเมินหลักสูตรพยาบาล ศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2545 ในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคใต้ จำนวน 5 แห่ง ผลการศึกษาพบว่า หลักสูตรมีความสอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการจำเป็นในสภาพปัจจุบัน มีความทันสมัย เนื่องจากได้บูรณาการเนื้อหา ซึ่งช่วยแก้ปัญหาเรื่องความซับซ้อนของเนื้อหาสาระในระดับมากทุกข้อ

โครงสร้างหลักสูตรและเนื้อหาสาระของหลักสูตรโดยภาพรวม มีความเหมาะสมด้านการบริหารหลักสูตรเป็นไปตามวงจร PDCA ภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก นักศึกษาพยาบาลประเมินการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของอาจารย์และนักศึกษาต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต เพื่อนำผลที่ได้มาวางแผนกลยุทธ์ในระดับนโยบายและพัฒนาการจัดการหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการและ

บริบทของมหาวิทยาลัย อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร สังคมและประเทศชาติต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของอาจารย์และนักศึกษาต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ปีการศึกษา 2554

2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของอาจารย์ต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ปีการศึกษา 2554

3. อุปกรณ์และวิธีการ

การวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างคือ ประชากรทั้งหมด ได้แก่ อาจารย์ที่ปฏิบัติงานจริงในภาควิชาอิสลามศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต ในปีการศึกษา 2554 จำนวน 5 คน และนักศึกษาที่เรียนรายวิชาในหลักสูตรอิสลามศึกษาเป็นวิชาเอกวิชาโท และ/หรือวิชาเลือกเสรี จำนวน 72 คน รวมทั้งสิ้น 77 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลขึ้นใช้เอง ซึ่งเป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของอาจารย์ต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ปีการศึกษา 2554 โดยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของอาจารย์ ได้แก่ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงานด้านการสอน โดยลักษณะคำถามเป็นแบบปิด มี

จำนวน 2 ข้อ ปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษา ได้แก่ การเลือกวิชาที่เรียน

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของอาจารย์ต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ปีการศึกษา 2554 เป็นความรู้สึกหรือทัศนคติของอาจารย์และนักศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ที่มีการดำเนินการวางแผน ปฏิบัติงาน ติดตามประเมินและนำไปปรับปรุงในด้านโครงสร้างการบริหารหลักสูตร การบริหารจัดการเรียนการสอน การประเมินผลและการบริหารทรัพยากรประกอบการเรียนการสอนของหลักสูตรอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ที่มีลักษณะเป็นประเมินค่า (Rating Scale) 5 คำตอบ โดยแบบสอบถามความพึงพอใจของอาจารย์จำนวน 73 ข้อ และของนักศึกษาจำนวน 65 ข้อ โดยมีระดับคะแนนความพึงพอใจ ดังนี้

ความพึงพอใจ	ค่าคะแนน	ความหมาย
มากที่สุด	5	มีความคิดเห็นว่าการบริหารงานพึงพอใจมากที่สุด
มาก	4	มีความคิดเห็นว่าการบริหารงานพึงพอใจมาก
ปานกลาง	3	มีความคิดเห็นว่าการบริหารงานพึงพอใจปานกลาง
น้อย	2	มีความคิดเห็นว่าการบริหารงานพึงพอใจน้อย
น้อยที่สุด	1	มีความคิดเห็นว่าการบริหารงานพึงพอใจน้อยที่สุด

สำหรับเกณฑ์ในการแบ่งระดับความพึงพอใจนั้น ใช้เกณฑ์การแบ่ง 5 ระดับ คือ

ความพึงพอใจในระดับดี	คะแนน	4.51-5.00
มาก		
ความพึงพอใจในระดับดี	คะแนน	3.51-4.50
ความพึงพอใจในระดับ	คะแนน	2.51-3.50
พอใช้		
ความพึงพอใจในระดับ	คะแนน	1.51-2.50
ควรปรับปรุง		
ความพึงพอใจในระดับ	คะแนน	1.00-1.50
ต้องปรับปรุง		

4. ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1. พบกลุ่มตัวอย่างเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยครั้งนี้
2. ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง พร้อมกำหนดเวลาในการส่งคืน
3. เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนแล้ว นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่แจกไป 90 ฉบับ ได้รับ คืนทั้งสิ้น 80 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.89 มีแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 77 ฉบับ คิดเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ คิดเป็น ร้อยละ 96.25
4. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

เมื่อได้ข้อมูลแล้ว ผู้ศึกษาได้นำมาทำการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์อีกครั้ง จึงนำไป

วิเคราะห์ข้อมูล ประมวลผลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. ข้อมูลปัจจัยด้านบุคคล โดยการแจกแจงความถี่ คำนวณหาค่าร้อยละ
2. ระดับความพึงพอใจของอาจารย์และนักศึกษาต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ปีการศึกษา 2554 โดยคำนวณค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยด้านบุคคลกับความพึงพอใจของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ปีการศึกษา 2554 โดยการคำนวณใช้ค่าสถิติ (t-test)

การวิเคราะห์ข้อมูลเรื่อง ความพึงพอใจของอาจารย์และนักศึกษาต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ปีการศึกษา 2554 จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 77 คน ผลการวิเคราะห์ได้นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย ดังนี้

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างจากการสำรวจข้อมูล พบว่าอาจารย์ทั้งหมด 5 คน ส่วนใหญ่จบปริญญาโท ร้อยละ 80 มีประสบการณ์ด้านการสอนเฉลี่ย 4.6 ปี สูงสุด 7 ปี ต่ำสุด 3 ปี โดยมีประสบการณ์ด้านการสอนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี ร้อยละ 80 ในส่วนของนักศึกษาจากจำนวน 72 คน ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาวิชาเอก/โท ร้อยละ 69.44 และวิชาเลือกเสรี ร้อยละ 30.56.

2. ระดับความพึงพอใจของอาจารย์และนักศึกษาต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ปีการศึกษา 2554

จากการวิจัย พบว่า ระดับความพึงพอใจของอาจารย์ต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ปีการศึกษา 2554 ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีมาก ร้อยละ 8.33 รองลงมาคือระดับดี ร้อยละ 7.69 ส่วนระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ปีการศึกษา 2554 ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ร้อยละ 92.31 รองลงมาคือระดับดีมาก ร้อยละ 91.67 และเมื่อพิจารณาในภาพรวม ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ร้อยละ 50.65 รองลงมาคือระดับดีมาก ร้อยละ 31.17

3. เปรียบเทียบความพึงพอใจของอาจารย์และนักศึกษาต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ปีการศึกษา 2554

จากการวิจัย พบว่า ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของอาจารย์ต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ปีการศึกษา 2554 โดยรวมอยู่ในระดับดี ($X = 4.37$, $SD = 0.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบริหารทรัพยากร ประกอบการเรียนการสอน ($X=4.51$, $SD = 0.27$) ตามลำดับ รองลงมาคือ ด้านโครงสร้างการบริหารหลักสูตร ($X = 4.38$, $SD = 0.42$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการประเมินผล ($X = 4.24$, $SD = 0.33$)

ในขณะที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ปีการศึกษา 2554 โดยรวมอยู่ระดับดี ($X = 4.02$, $SD = 0.62$) เช่นเดียวกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบริหารการจัดการเรียนการสอน ($X = 4.07$, $SD = 0.62$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านโครงสร้างการบริหารหลักสูตร ($X = 4.01$, $SD = 0.59$)

5. การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ปีการศึกษา 2554 เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของอาจารย์และนักศึกษาต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ปีการศึกษา 2554 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของอาจารย์ต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ปีการศึกษา 2554 โดยจำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ด้านการสอน 3) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ปีการศึกษา 2554 โดยจำแนกตามระดับการเลือกเรียน ชั้นปีที่ศึกษา ตัวแปรอิสระ คือปัจจัยส่วนบุคคลของอาจารย์ ได้แก่ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ด้านการสอน ปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษา ได้แก่ การเลือกเรียน ส่วนตัวแปรตาม คือความพึงพอใจของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อการ

บริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ปีการศึกษา 2554 ได้แก่ โครงสร้างการบริหารหลักสูตร การบริหารการจัดการเรียนการสอน การประเมินผล และการบริหารทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน กลุ่มประชากรที่ศึกษา คือ อาจารย์ที่ปฏิบัติงานจริงในภาควิชาอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ในปีการศึกษา 2554 จำนวน 5 คน และนักศึกษาที่เรียนหลักสูตรอิสลามศึกษาเป็นวิชาเอก/โท และวิชาเลือกเสรี จำนวน 72 คน รวมทั้งสิ้น 77 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของอาจารย์ ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของอาจารย์ต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ปีการศึกษา 2554 มีลักษณะเป็นแบบประเมินค่า (Rating Scale) 5 คำตอบ โดยแบบสอบถามความพึงพอใจของอาจารย์มีจำนวน 73 ข้อ และของนักศึกษาจำนวน 65 ข้อ ผู้วิจัยหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ นำแบบสอบถามไปใช้กับประชากรจำนวน 20 ราย เพื่อนำมาหาความเที่ยงภายใน (Internal Consistency) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาและอาจารย์ เท่ากับ 0.96 0.99 ตามลำดับ เก็บรวบรวมข้อมูล โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย แล้วส่งแบบสอบถามให้ประชากร จำนวน 90 ฉบับ ได้รับคืนทั้งสิ้น 80 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.89 ภายใต้การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง การวิเคราะห์ข้อมูลโดย

ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ด้วยสถิติการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติ (t-test)

6. บทสรุป

ผลการศึกษาพบว่า

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า จากอาจารย์ทั้งหมด 5 คน ส่วนใหญ่จบปริญญาโท ร้อยละ 80 มีประสบการณ์ด้านการสอนเฉลี่ย 4.6 ปี สูงสุด 7 ปี ต่ำสุด 3 ปี โดยมีประสบการณ์ด้านการสอนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี ร้อยละ 80 ในส่วนของนักศึกษาจากจำนวน 72 คน ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาหลักสูตรอิสลามศึกษาที่เรียนเป็นวิชาเอกและวิชาโท ร้อยละ 69.44 รองลงมาคือ นักศึกษาที่เรียนเป็นวิชาเลือกเสรี ร้อยละ 30.56
2. ระดับความพึงพอใจของอาจารย์และนักศึกษาต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ปีการศึกษา 2554 พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ร้อยละ 52.2 รองลงมาคือระดับพอใช้ ร้อยละ 39.1 ส่วนระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ปีการศึกษา 2553 ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ร้อยละ 92.31 รองลงมาคือระดับดีมาก ร้อยละ 91.67 และเมื่อพิจารณา ในภาพรวม ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ร้อยละ 50.65 รองลงมาคือระดับดีมาก ร้อยละ 31.17 เมื่อพิจารณาโดยใช้ค่าเฉลี่ย ความพึงพอใจของอาจารย์ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัย

รังสิต ปีการศึกษา 2554 โดยรวมอยู่ระดับดี ($X=4.37$, $SD=0.30$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุดคือ ด้านการบริหารจัดการเรียนการสอน($X=4.51$, $SD=0.27$) รองลงมาคือ ด้านโครงสร้างการบริหารหลักสูตร ($X=4.38$, $SD=0.42$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการประเมินผล ($X=4.24$, $SD=0.33$) ในขณะที่ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ปีการศึกษา 2554 โดยรวมอยู่ระดับดี ($X=4.02$, $SD=0.62$) เช่นเดียวกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการบริหารจัดการเรียนการสอน ($X=4.07$, $SD=0.62$) รองลงมาคือด้านการประเมินผล ($X=4.04$, $SD=0.68$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการบริหารทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน ($X=3.97$, $SD=0.77$)

3. เปรียบเทียบความพึงพอใจของอาจารย์และนักศึกษาต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ปีการศึกษา 2554

3.1 อาจารย์ที่มีระดับการศึกษาและประสบการณ์ด้านการสอนต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ปีการศึกษา 2554 ไม่แตกต่างกัน

3.2 นักศึกษาที่มีการเรียนรายวิชาในหลักสูตรอิสลามศึกษาต่างกัน กล่าวคือ เป็นวิชาเอก/วิชาโท หรือวิชาเลือกเสรี มีความพึงพอใจต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ปีการศึกษา 2554 สูง

กว่ากลุ่มวิชาเลือกเสรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. ผลการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของอาจารย์ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ปีการศึกษา 2554 โดยรวมอยู่ระดับดี ($X=4.37$, $SD=0.30$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการบริหารทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน ($X=4.51$, $SD=0.27$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการประเมินผล ($X=4.24$, $SD=0.33$) ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรบริหารหลักสูตรภายใต้การพัฒนากระบวนการวัดและประเมินผลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มีการวางแผนการดำเนินการอย่างเป็นระบบ เช่น การพัฒนาการระบบการวัดและประเมินผลก่อนเริ่มปีการศึกษาอย่างต่อเนื่อง การแจกเอกสารทางวิชาการที่ทันสมัยและเป็นปัจจุบัน เป็นต้น ตลอดจนมีการกระตุ้นให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้ดำเนินการอย่างจริงจัง และเป็นระบบ

2. ผลการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ปีการศึกษา 2554 โดยรวมอยู่ระดับดี ($X=4.02$, $SD=0.62$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบริหารจัดการเรียน การสอน ($X=4.07$, $SD=0.62$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการบริหารทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน ($X=3.97$, $SD=0.77$) ดังนั้น มหาวิทยาลัยจำเป็นต้องพัฒนาการ

บริหารทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ สื่อการเรียนการสอน เป็นต้น และ กระตุ้นติดตามกำกับการจัดกิจกรรม โครงการ เพื่อ สนับสนุนสิ่งเหล่านี้ให้เกิดเป็นรูปธรรมเห็นผลต่อนักศึกษาอย่างเร่งด่วนและเป็นรูปธรรม

3. นักศึกษาที่มีการเรียนรายวิชาในหลักสูตรอิสลามศึกษาต่างกัน เช่น เป็นวิชาเอก/วิชาโท หรือวิชาเลือกเสรี มีความพึงพอใจต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ปีการศึกษา 2554 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 พบว่า นักศึกษาที่เรียนเป็นวิชาเอก/และวิชาโท มีความพึงพอใจสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรจัดประสบการณ์เพิ่มเติม และ เน้นการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย จัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แฝงด้วยจิตสาธารณะอย่างแท้จริงและต่อเนื่อง

7. กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ ดร. ปิยสุดา ม้าไว คณบดี คณะศิลปศาสตร์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัชชัย คุ่มทวีพร หัวหน้าภาควิชามนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และกำลังใจอันสำคัญยิ่ง สำหรับการดำเนินการวิจัย

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ปกรณ์ ปรีชากร และรองศาสตราจารย์ ดร. จริญญา มะลูลิ้ม ที่ปรึกษาการดำเนินการวิจัย ซึ่งกรุณาสละเวลา ให้ความรู้และคำแนะนำตลอดการดำเนินการวิจัย

ขอขอบพระคุณ อาจารย์และนักศึกษา ภาควิชาอิสลามศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต ที่ได้ให้ความร่วมมือการดำเนินการวิจัย

ท้ายที่สุด ขอขอบพระคุณ ผู้ให้กำลังใจและให้โอกาสการดำเนินการวิจัยอันมีคุณค่าครั้งนี้ ด้วยความซาบซึ้งใจยิ่ง

8. เอกสารอ้างอิง

กิตติพร เนาว์สุวรรณ พรทิพา กองคุณ, 2546,

รายงานการวิจัยเรื่อง ความต้องการของนักศึกษาพยาบาลต่อวิธีการสอนการพยาบาลในคลินิกของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนราธิวาส. รายงานการวิจัย, วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนราธิวาส.

คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้, 2543. ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด. พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์ดี จำกัด.

ชาญชัย อาจินสมาจาร, 2537. นวัตกรรม

หลักสูตรและการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โอ เอ พรินต์ติ้ง เฮาส์.

จกมล พุทธิกุล และคณะ, 2545. รายงานการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลต่องานวิทยบริการ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนียะลา. รายงานการวิจัย, วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนียะลา.

ธงชัย สันติวงษ์, 2543. องค์การและการบริหาร. โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด :

- กรุงเทพ.
- นภาพร พุฒิวิเศษย์ และคณะ. 2549. รายงานการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของอาจารย์และนักศึกษาต่อการบริหารหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ปีการศึกษา 2548. รายงานการวิจัย, วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา
- พอเพ็ญ ไกรนรา และคณะ. 2551. รายงานการวิจัยเรื่อง ศึกษาประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2545. รายงานการวิจัย, วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา.
- ไพลิน นุกุลกิจ. 2546. รายงานการวิจัยเรื่อง การวิจัยและพัฒนาารูปแบบการเรียนการสอนเชิงรุก สาขาพยาบาลศาสตร์ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ. รายงานการวิจัย, วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ.
- มาลินี จุฑารพ. 2539. จิตวิทยาการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพ : ทพยวิสุทธิ.
- วิเชียร เกตุสิงห์. 2545. การใช้โปรแกรม SPSS for Windows และการแปลผลการวิเคราะห์ พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญผล.
- สังัด อุทรานันท์. 2532. เทคนิคการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพ : โรงพิมพ์มิตรสยาม.
- หลุย จำปาเทศ. 2533. จิตวิทยาหัวใจ กรุงเทพ :
- บริษัทสามัคคีสาส์น จำกัด.
- Barbara, Engler, 1985. Personality Theories Houghton Mifflin Company : U.S.A.
- Jacohson, David, Eggen, Paul and Kauchak, Donald. 1995. Methods for Teaching. N.Y. : Macmillan Publishing Company.
- Joyce. Bruce and Weil, Marsha. 1984. Model and Teaching. N.J. : Prentice – Hall.
- Maslow, A.H. 1970. Motivation and Personality. (2nd ed) New York : Haper & Row.
- Morse, N.c. 1953. Satisfaction on White Collar Job. Michigan : University of Michigan Press.
- Risser, N.L. 1975. Development of an instrument to measure patient satisfaction with nurses and nursing care in primary care settings. Nursing Research, 24 (1).
- Vromm, V.H. 1964. Work and Motivation. New York : John Wiley & Sons.
- Zubair Amin and Khoo Hoon Eng. 2003. Basics in Medical Education. Singapore : Worid Scientific Publishing.
- www.pirun.ku.ac.th/~feducnc/map 3.pdf